

NOTA

**Sectorraad Kunsten en Erfgoed
31 augustus 2015**

Advies over het uitvoeringsbesluit bij het Varenderfgoeddecreet

Op 22 juli 2015 vroeg Vlaams minister van Onroerend Erfgoed Geert Bourgeois de SARC om advies over het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreffende de uitvoering van het decreet van 29 maart 2002 tot bescherming van varend erfgoed gewijzigd door het decreet van 9 mei 2014 (ontwerp Varenderfgoedbesluit). De Sectorraad Kunsten en Erfgoed van de SARC bracht op zijn vergadering van 25 augustus 2015 volgend advies uit.

Situering

In 2014 werd het Varenderfgoeddecreet grondig gewijzigd. De aanpassingen omvatten o.m. een wijziging van enkele definities, decretale verankering van een inventaris, afstemming van procedures op het Onroerenderfgoeddecreet, uitbreiding van de mogelijkheden voor financiële ondersteuning en invoeging van een handhavingsluik.

Voorliggend ontwerpbesluit geeft uitvoering aan het gewijzigde decreet. Het besluit van 4 juni 2004 wordt niet artikelsgewijs gewijzigd, maar volledig vervangen. Die keuze is gemaakt omdat bestaande procedures gedeeltelijk worden herschreven en bijvoorbeeld aangepast worden aan bepalingen uit het Onroerenderfgoeddecreet. Tegelijk zijn ook heel wat nieuwe bepalingen nodig voor de uitvoering van de nieuwe delegaties uit het vernieuwde decreet. Een nieuw besluit is nodig om duidelijke en coherente bepalingen te kunnen bieden.

De belangrijkste delegaties die in het besluit worden uitgewerkt zijn:

- het expliciteren van de criteria voor opname in de vastgestelde inventaris van het varend erfgoed;
- het opstellen van een lijst van meldingsplichtige handelingen en de bijhorende meldingsprocedure;
- het regelen van een toelatingsprocedure voor het buiten Vlaanderen brengen van beschermd varend erfgoed;
- het uitwerken van een premieregeling voor periodieke onderhoudswerken aan het beschermd varend erfgoed en het bepalen van het premiepercentage;
- het vereenvoudigen van de procedure voor het bekomen van een beheerspremie voor ingrijpende werken aan het beschermd varend erfgoed en het bepalen van het premiepercentage.

Advies

1. Afstemming tussen Varendergoeddecreet en Topstukkendecreet

In de nota aan de Vlaamse Regering wordt met betrekking tot het uitvoeringsbesluit enkel verwezen naar een afstemming met het Onroerendergoeddecreet (p. 2). Er wordt in relatie met voorliggend uitvoeringsbesluit niet meer verwezen naar het Topstukkendecreet (enkel m.b.t. de situering van de aanpassing van het Varendergoeddecreet zelf). De Sectorraad Kunsten en Erfgoed vraagt om duidelijker naar de relatie en afstemming met het Topstukkendecreet te verwijzen.

2. Financiële ondersteuning

De financiële ondersteuning van het varendergoedbeleid blijft een groot vraagteken. Dat blijkt o.m. uit het ongunstig advies van de Inspectie van Financiën (en de lange wachtlijsten bij onroerend erfgoed).

3. Inventaris

Voor de inventaris moet nog een methodiek met een afwegingskader worden vastgelegd. Hiervoor is geen advies van de Vlaamse Commissie Varend Erfgoed (VCVE) voorzien. Volgens de Sectorraad Kunsten en Erfgoed is het aangewezen wel het advies van de VCVE te voorzien bij de vaststelling om een vaartuij op de inventaris op te nemen.

4. Vereenvoudigde procedure

Er is een vereenvoudigde procedure voor aanmelding van handelingen voorzien. Wat al in een beheersprogramma is opgenomen moet niet meer afzonderlijk aangemeld worden. De Sectorraad Kunsten en Erfgoed vindt dit een positieve bepaling.

5. Toelatingsplicht

Nieuw voor varend erfgoed is de toelatingsplicht voor het buiten de Vlaamse Gemeenschap brengen van beschermd varend erfgoed. Dergelijke toelatingsplicht is ook opgenomen in het Topstukkendecreet.

Er wordt een onderscheid gemaakt tussen het tijdelijk (minder dan 9 maanden) of het definitief buiten de Vlaamse Gemeenschap brengen van het varend erfgoed.

In tegenstelling echter tot het Topstukkendecreet is er enkel een 'vriendelijke' onderhandelingsperiode ingeschreven waarbij het agentschap en de eigenaar in overleg kunnen nagaan of er geen opties zijn om het varend erfgoed toch binnen Vlaanderen te houden. Er is echter geen aankoopverplichting zoals wel in het Topstukkendecreet werd bepaald. Bij weigering kan een beschermd vaartuij dus alsnog vertrekken.

Daarnaast zit er in het besluit een verschil tussen het gevolg van het niet tijdig nemen van een beslissing. In artikel 14 en 17 wordt bij geen beslissing de toelating geacht te zijn verleend, in artikel 10, §7 resulteert geen beslissing binnen de vervaltermijn in een afwijzing.

Namens de Sectorraad Kunsten en Erfgoed,

Heidi De Nijn, *voorzitter*

Herman Baeten, *ondervoorzitter*

Lieselotte Moortgat, *secretaris*